

bijlage

Onderzoeksoptzet beleidsdoorlichting artikel 7:
'Werkgevers- en bedrijfsvoeringsbeleid' begroting BZK
(VII)

Bijlagennummer	1
Datum	26 juli 2023
Ons kenmerk	2023-0000453415

Doel

Met de beleidsdoorlichting worden de doelmatigheid en doeltreffendheid onderzocht van het gevoerde beleid op artikel 7 'Werkgevers- en Bedrijfsvoeringsbeleid' van de begroting van BZK (VII), in de periode 2019 tot en met 2023. De uitkomsten van deze beleidsdoorlichting zijn van belang voor het bijsturen en verbeteren van huidig en nieuw beleid.

Vraagstelling

De centrale vraag luidt:

Heeft het gevoerde beleid geleid tot de beoogde verbetering van het functioneren van de (rijks)overheid, in het bijzonder wat betreft de bedrijfsvoering, en was de inzet van de beleidsinstrumenten/kaders gezien vanuit de coördinerende en regisserende rol van BZK doelmatig en doeltreffend?

De onderzoeksvragen die in de Regeling Periodiek Evaluatieonderzoek (RPE) zijn opgenomen, vormen de leidraad van de beleidsdoorlichting.

Afbakening

De doorlichting heeft betrekking op het gevoerde beleid op art. 7 van de begroting van BZK in de periode 1 januari 2019 tot en met 31 december 2023.

Jaar; Slot- wet, M.u.v. 2023	Beleidsinstrumenten (Bedragen x € 1.000)								Uitkeringen	
	Subsidies	Opdrachten	Bijdragen aan ZBO's/ RWT's	Bijdragen aan medeover- heden	Bijdragen aan (inter-) nationale organi- saties	Bijdragen aan andere begrotings- hoofd- stukken	Bijdragen aan agent- schappen	Subtotaal	SAIP ¹	Totaal
2019	7.646	6.645	2.575	144	13	209	15.041	32.273	8.787	41.060
2020	3.772	5.565	2.638	0	74	462	16.209	28.720	7.694	36.414
2021	2.377	9.085	5.424	0	50	422	21.360	38.718	6.852	45.570
2022	3.749	10.730	7.892	1.084	74	0	36.427	59.956	6.043	65.999
2023*	8.095	79.773	3.889	1.084	47	231	13.806	106.925	6.338	113.263
	25.639	111.798	22.418	2.312	258	1.324	102.843	266.592	35.714	302.306

- Dit betreft de ramingsbedragen uit de ontwerpbegroting 2023

Beleidstheorie

In de eerste fase van de beleidsdoorlichting wordt de beleidstheorie achter artikel 7 gereconstrueerd. Dit betekent dat de motivatie, de doelen en de instrumenten achter het gevoerde beleid in kaart wordt gebracht.

Voor artikel 7 geldt dat de algemene doelstelling op te splitsen valt in 3 subdoelen. De doelstelling is: *Het gevoerde beleid leidt tot het beoogde beter functioneren van (rijks)overheid, in het bijzonder wat betreft de bedrijfsvoering. De beleidsinstrumenten/kaders, die BZK vanuit de coördinerende en regisserende rol daartoe inzet, zijn doelmatig en doeltreffend.*

1. Het beoogde beter functioneren op het gebied van de (rijks) overheidsbrede bedrijfsvoering;
2. Doelmatige inzet van beleidsinstrumenten/kaders vanuit de coördinerende en regisserende rol van BZK;
3. Doeltreffende inzet van beleidsinstrumenten vanuit de coördinerende en regisserende rol van BZK.

De doeltreffendheid en doelmatigheid worden gezien in relatie tot het beleidsdoel van de beleidsinstrumenten/kaders.

Hierbij gelden de volgende definities:

- Bedrijfsvoering: de ondersteunende processen op de terreinen personeel en organisatie (P&O), ICT, inkoop, huisvesting, facilitaire zaken en beveiliging
- Coördinerende rol²: na overleg met de Ministers die het aangaat, kan de Minister van BZK kaders vaststellen ter bevordering van de eenheid, de

¹ Stichting administratie indonesische pensioenen

kwaliteit en de efficiëntie van de bedrijfsvoering en de informatiesystemen van de ministeries.

- Regisserende rol³: zorgen voor kennis over het functioneren van de overheid en met het oog op het optimaal functioneren kaders vaststellen en deze monitoren en evalueren.

De rol en verantwoordelijkheid die de Minister van BZK heeft, verschilt per onderwerp. Dit geldt ook voor de reikwijdte: de gehele publieke sector of de gehele overheid, de gehele rijksoverheid of de rijksdienst/ministeries. Voor een aantal onderwerpen heeft de minister een brede scope. Dit geldt bijvoorbeeld voor: de rechtspositie en arbeidsvoorwaarden van ambtenaren (overheidsbreed), de overheidspensioenen (publieke sector), een adequaat overlegstelsel en kennispositie van overheidswerkgevers en werknemers over arbeidsvoorwaarden (overheidsbreed) en de normering en openbaarmaking van topinkomens (gehele publieke en semi-publieke sector).

Methodiek

De beleidsdoorlichting bestaat uit een syntheseonderzoek dat gebaseerd is op evaluaties van individuele beleidsinstrumenten over de periode 2019 tot en met 2023. Het gaat daarbij onder andere om de volgende evaluaties:

- Subsidiebijdrage aan European Institute for Public Administration (EIPA)
- Subsidiebijdrage/evaluatie m.b.t. overlegstelsel: Stichting Centrum voor Arbeidsverhoudingen Overheidspersoneel (CAOP)
- Tweede wetsevaluatie Wet Normering Topinkomens (WNT)
- Inrichting departementale sturing informatiehuishouding | Rapport | Rijksoverheid.nl
- Onderzoeksrapport Beoordelings- en verantwoordingsproces van het programma Open op Orde | Rapport | Rijksoverheid.nl
- Brede evaluatie organisatiekaders voor rijksorganisaties op afstand
- Bedrijfsvoering Rijk jaarrapportage
- Evaluatie rijkshuisvestingstelsel 2016-2020
- Evaluatie strategische I-agenda CIO Rijk

Naast het syntheseonderzoek op basis van de evaluaties van individuele beleidsinstrumenten, wordt voor die onderdelen van het begrotingsartikel 7 waarvoor geen evaluatie beschikbaar is gebruik gemaakt van aanvullend onderzoek, door deskresearch van overige rapportages en interviews met stakeholders, om ook inzicht te krijgen in de doelmatigheid en doeltreffendheid van deze onderdelen.

² Zoals vastgelegd in [wetten.nl - Regeling - Coördinatiebesluit organisatie, bedrijfsvoering en informatiesystemen rijksdienst - BWBR0029514 \(overheid.nl\)](#)

³ Zoals toespitst per beleidsverantwoordelijkheidsgebied beschreven in [3.7 Artikel 7. Werkgevers- en bedrijfsvoeringsbeleid | Ministerie van Financiën - Rijksoverheid \(rijksfinancien.nl\)](#)

POK middelen

Naar aanleiding van het rapport van de Parlementaire ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslag (POK), zijn er in de begroting van 2022 extra middelen op artikel 7 opgenomen ter versterking van:

- Ambtelijk Vakmanschap;
- Informatiehuishouding;
- Bevorderen veilig werk- en meldklimaat;
- Ondersteuning van melders van misstanden;
- Leiderschap, diversiteit en inclusiviteit;
- Verbetering van de uitvoeringspraktijk van beleid.

De verschillende programma's voortkomend uit de besteding van deze middelen zijn momenteel in ontwikkeling of in de beginfase. Er wordt daarom verwacht dat het opdoen van inzichten in mate van de doelmatigheid en de doeltreffendheid op dit moment lastig zal zijn. Deze programma's hebben een eigen evaluatiecyclus en deze zullen in 2025 separaat geëvalueerd worden. Deze beleidsdoorlichting beperkt zich daarom tot een nulmeting omtrent deze middelen. Naast deze nulmeting wordt er getracht inzichten over de doelmatige en de doeltreffende besteding van de middelen zo veel als mogelijk op te doen.

Aanpak

De beleidsdoorlichting bestaat uit de volgende stappen:

- *Nader uitwerken van de beleidstheorie*

Als eerste stap in de beleidsdoorlichting moet de beleidstheorie nader worden gereconstrueerd en uitgewerkt. Dit gebeurt op basis van een inventarisatie van beleidsstukken en gesprekken met beleidsambtenaren op het terrein van rijksbrede bedrijfsvoering, de werkgeversrol van BZK en de ABD-taak.

- *Analyse doelmatigheid en doeltreffendheid van het gevoerde beleid*

Met de beleidstheorie als onderlegger wordt inhoudelijk geanalyseerd of de beleidsinstrumenten zo efficiënt mogelijk hebben bijgedragen aan het behalen van het beleidsdoel, of er samenhang aanwezig is en zo niet, waarom niet. Hierbij wordt gebruik gemaakt van reeds uitgevoerde evaluaties.

- *Verbeterparagraaf opstellen*

Uit de analyse zal blijken of het huidige beleidsartikel verbetering behoeft. Dit wordt uitgewerkt in een verbeterparagraaf.

- *Besparingsvariant opstellen*

Onderdeel van een beleidsdoorlichting is het opstellen van een besparingsvariant.

Organisatie

- Een begeleidingscommissie bewaakt de kwaliteit en de voortgang van de doorlichting. Deze commissie bestaat uit een lid vanuit:
 - Directie Ambtenaar & Organisatie (A&O) van BZK-DGDOO
 - Inspectie der Rijksfinanciën (IRF) van het ministerie van Financiën
 - Directie Financieel Economische Zaken van BZK
 - Directie Financieel Economische Zaken van SZW
 - Directie IFHR van BZK-DGDOO

- Directie CIO Rijk van BZK-DGDOO
 - Programmadirectie Open Overheid BZK-DGDOO
 - DG Algemene Bestuursdienst (ABD)
- Bij het proces wordt een onafhankelijke deskundige betrokken. De onafhankelijke deskundige ziet toe op de kwaliteit van de onderzoeksmethodiek en velt een oordeel over de kwaliteit van de uiteindelijke beleidsdoorlichting. De rol van onafhankelijke deskundige wordt vertolkt door Prof. Dr. M.S. de Vries, hoogleraar Bestuurskunde, Radboud Universiteit Nijmegen.
- Bij deze beleidsdoorlichting is ervoor gekozen om de werkzaamheden, uit te besteden aan een onderzoeksbureau. BZK is opdrachtgever van dit onderzoek. BZK levert input en doet mee aan inhoudelijke bijeenkomsten over de beleidstheorie en analyse.

Tijdpad

Maart-september 2023	Vorbereiding, instellen begeleidingscommissie, werven onderzoeksbureau en extern deskundige, onderzoeksopzet schrijven en verzenden naar de Tweede Kamer.
Oktober 2023-augustus 2024	Onderzoeksfase, synthese en opstellen rapportage.
September-december 2024	Bespreking rapport en conclusies, opstellen kabinetsreactie, bestuurlijke en ambtelijke afstemming, zenden rapport aan Tweede Kamer.